

Ein Projekt der Polnisch-Deutschen Gesellschaft Thorn und der Deutsch-Polnischen Gesellschaft Göttingen e.V.

in Zusammenarbeit mit dem Zentrum für Zeitgenössische Kunst „Zeichen der Zeit“ in Thorn

Die Projektreihe: Seminaria Toruńsko-Getyńskie / Göttinger-Thorner Seminare

2. Göttinger-Thorner Seminar

„Die Polen im deutschen – Die Deutschen im polnischen Film“

Projektpartner:

Lehrstuhl für Literatur und Kultur der deutschsprachigen Länder des XIX-XXI Jahrhunderts an der Nikolaus-Kopernikus-Universität in Thorn

Galerie “Art Supplement” in Göttingen

Stadt Thorn

Projektziele:

Das Ziel des Projekts ist es, die Thorner-Göttinger Seminare fortzusetzen, die dank der finanziellen Unterstützung u.a. von der Stiftung für deutsch-polnische Zusammenarbeit im Oktober 2019 begonnen haben. Das erste Seminar war ein großer Erfolg. Die Teilnehmer waren sich darin einig, diese interdisziplinäre Initiative in Form deutsch-polnischer Begegnungen regelmäßig (einmal im Jahr, abwechselnd in Thorn und Göttingen) weiterzuführen. Das Projekt schreibt sich in die intensive Zusammenarbeit der Partnerstädte Thorn und Göttingen sowie der Polnisch-Deutschen Gesellschaft Thorn und der Deutsch-Polnischen Gesellschaft Göttingen ein.

Das diesjährige Seminarthema lädt dazu ein, in offener Atmosphäre über das gegenwärtige Bild der Polen in Deutschland und die aktuelle Wahrnehmung der Deutschen in den Augen der Polen zu diskutieren. Ausgehend von zwei Filmen, die den SeminarteilnehmerInnen vorgeführt werden, möchten wir zusammen überlegen und diskutieren, welche Stereotype aktuell dominieren, wie die polnisch-deutschen und die deutsch-polnischen Beziehungen heute aussehen. Dabei werden uns Experten, die wir eingeladen haben, unterstützen, u.a. die Regisseure der Filme sowie Film- und Medienwissenschaftler.

Dank der intensiven Zusammenarbeit mit dem Zentrum für Zeitgenössische Kunst in Thorn wird die Veranstaltung im modernen Gebäude des Zentrums stattfinden (es verfügt u.a. über

eigenen Kinosaal). Es wird also für unsere PartnerInnen und Gäste aus Deutschland auch die Gelegenheit geben, aktuelle Ausstellungen des Zentrums für Zeitgenössische Kunst zu besuchen. Das Ziel unseres Projektes ist es, ähnlich wie im letzten Jahr, die Thorner und Göttinger (und allgemein die polnischen und deutschen) KünstlerInnen einander näher zu bringen. Das kulturelle Begleitprogramm, wie das Konzert der Göttinger KünstlerInnen und das Monodrama von Przemysław Wojcieszek, werden einen maßgeblichen Beitrag dazu leisten.

Projektbeschreibung:

Das Projekt umfasst die Vorführung von zwei Filmen – jeweils in polnischer und deutscher Regie sowie zwei daran anschließende Diskussionen über diese beiden Filme. Unsere deutsch-polnische Initiative beginnt am Freitag Abend mit dem Konzert der jungen Göttinger KünstlerInnen, die ihr Schaffen dem Thorner Publikum vorstellen möchten. Die Filmvorführungen und Diskussionen am Samstag werden durch eine Theater-Aufführung von Przemysław Wojcieszek, dem parallel in Berlin und Breslau tätigen Regisseur, gekrönt. Leitthema des Seminars und der Ausstellung sind Stereotype über Polen und Deutsche sowie eine kritische Reflexion über ihre Quellen und Formen. Wir werden konstruktiv überlegen, wie man sie effektiv abbauen kann.

Im Rahmen des diesjährigen Seminars werden zwei Filme gezeigt. Der Film „Wież Pływających Krów“/ „Das Dorf der schwimmenden Kühe“ in der Regie von Katarzyna Trzaska ist ein hervorragender Dokumentarfilm, der die zeitgenössischen Deutschen aus polnischer Perspektive zeigt. Es ist geplant, dass die Regisseurin auch an der anschließenden Diskussion teilnimmt. Der zweite Film, der Polen aus der deutschen Perspektive darstellt, ist „Weselna Polka“ / „Hochzeitpolka“ in der Regie von Lars Jessen. Der Film besticht durch eine Reihe interessanter Beobachtungen zu deutsch-polnischen und polnisch-deutschen Beziehungen, zeichnet sich aber auch durch eine große Portion Humor aus. Auch hier ist es geplant, sofern dies möglich ist, den Regisseur einzuladen.

Das Seminar besteht aus zwei Teilen. Im ersten Teil werden wir den Film „Das Dorf der schwimmenden Kühe“ in der Regie von Katarzyna Trzaska zeigen. Im Anschluss daran wird eine Podiumsdiskussion über Stereotype stattfinden, die Polen von Deutschen haben. Im zweiten Teil werden die SeminarteilnehmerInnen den Film „Hochzeitpolka“ in der Regie von Lars Jessen sehen und sich im Anschluss daran mit Stereotypen auseinandersetzen, die Deutsche von Polen haben.

In den jeweiligen Podiumsdiskussion werden die Diskutanten (Regisseure und Forscher auf dem Gebiet der deutsch-polnischen Filmkunst) die wichtigsten Botschaften und Aussagen der Filme (jeweils Deutsche und Polen; ca. 30 Min.) präsentieren. Die polnischen und deutschen SeminarteilnehmerInnen werden sich dann an der 30minuetigen Diskussion beteiligen. Anlass zu weiteren inspirierenden Gesprächen wird mit Sicherheit die Theateraufführung von Przemysław Wojcieszke liefern.

Veranstaltungsprogramm

6.11.2020 (Freitag) – *Zentrum für Zeitgenössische Kunst „Zeichen der Zeit“ in Thorn*

Ankunft der SeminarteilnehmerInnen aus Göttingen (und anderer Interessierter aus Deutschland) in Thorn

20:00 Konzert der Göttinger MusikerInnen

7.11.2020 (Samstag) – *Zentrum für Zeitgenössische Kunst „Zeichen der Zeit“ in Thorn*

10:00-12:30

Eröffnung des 2. Thorner-Göttinger Seminars (10 Min.)

Vorführung des Films „Das Dorf der schwimmenden Kühe“ (80 Min.) mit anschließender Podiumsdiskussion „Die Deutschen mit den Augen der Polen betrachtet“ (60 Min.)

12:30-14:00

Mittagspause

14:00-16:30

Vorführung des Films „Hochzeitspolka“ (90 Min.) mit anschließender Podiumsdiskussion „Die Polen mit den Augen der Deutschen betrachtet“ (60 Min.)

16:30-18:00

Kaffeepause

18:00

Theateraufführung in der Regie von Przemysław Wojcieszke (Polnisches Theater)

20:00

Gemeinsames Abendessen

8.11.2020 (Sonntag)

Abfahrt der deutschen SeminarteilnehmerInnen

ProjektkoordinatorInnen:

Dr. Aleksandra Burdziej: aburdziej@umk.pl

Dr. Adam Jarosz: mailofadam@tlen.pl

Projekt **Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu i Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze** (*Deutsch-Polnische Gesellschaft Göttingen e.V.*)

we współpracy z Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu

z cyklu: **Seminaria Toruńsko-Getyńskie / Göttinger-Thorner Seminare**

II Seminarium Toruńsko-Getyńskie: „Polacy w filmie niemieckim – Niemcy w kinie polskim“

Partnerzy projektu:

Katedra Literatury i Kultury Krajów Niemieckojęzycznych XIX-XXI Wieku UMK w Toruniu
Galeria „Art Supplement“ w Getyndze
Miasto Toruń

Cele projektu:

Projekt ma na celu kontynuację zainaugurowanych w październiku 2019r. (dzięki wsparciu m.in. ze środków Fundacji Współpracy Polsko-Niemieckiej) Toruńsko-Getyńskich Seminariów / Göttinger-Thorner Seminare. Pierwsza edycja Seminarium zakończyła się bardzo owocnymi wynikami oraz zgodną wolą wszystkich partnerów, by cyklicznie (raz do roku, na przemian w Toruniu i w Getyndze) kontynuować tę interdyscyplinarną inicjatywę i ów format polsko-niemieckich spotkań. Projekt wpisuje się w intensywną współpracę Torunia i Getyngi jako miast partnerskich oraz współpracę stowarzyszeń: Towarzystwa Polsko-Niemieckiego w Toruniu oraz Towarzystwa Niemiecko-Polskiego w Getyndze.

Tegoroczny temat Seminarium ma stworzyć swobodną przestrzeń do rozmowy o współczesnym wizerunku Polaków w Niemczech oraz o aktualnym postrzeganiu Niemców przez Polaków. Poprzez dyskusję w oparciu o dwa zaprezentowane uczestnikom Seminarium filmy chcemy wspólnie zastanowić się, jakie stereotypy aktualnie dominują, co dziś kształtuje polsko-niemieckie i niemiecko-polskie relacje, jaki jest stan polsko-niemieckiego sąsiedztwa. Pomogą nam w tym zaproszeni eksperci – w tym m.in. reżyserzy prezentowanych filmów oraz badacze polskiego i niemieckiego kina.

Dzięki intensywnej współpracy z Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu cała inicjatywa odbędzie się w nowoczesnym budynku tegoż Centrum (dysponującym m.in. własną salą kinową); dla naszych partnerów i gości z Niemiec będzie to zatem także okazja do zwiedzenia bieżących wystaw CSW w Toruniu. Natomiast poprzez imprezy towarzyszące – w postaci koncertu artystów z Getyngi oraz autorskiego monodramu Przemysława Wojcieszka – nasz projekt podobnie jak w ubiegłym roku ma także za zadanie zbliżanie toruńskich i getyńskich (oraz, szerzej, polskich i niemieckich) środowisk artystycznych.

Opis projektu:

Projekt obejmuje pokazy dwóch filmów – jednego w reżyserii polskiej, drugiego w niemieckiej – oraz dwie dyskusje w oparciu o zaprezentowane filmy. Naszą polsko-niemiecką inicjatywę w piątek wieczorem zainauguruje koncert młodych artystów z Getyngi, chcących zaprezentować swoją twórczość toruńskiej publiczności. Sobotnie pokazy oraz dyskusje zwieńczy natomiast spektakl Przemysława Wojcieszka, autora Teatru Polskiego, działającego równolegle w Berlinie i we Wrocławiu.

Przewodnim tematem Seminarium i wystawy będzie refleksja o stereotypach na temat Polaków i Niemców oraz krytyczny namysł nad ich źródłami i postaciami. Zastanowimy się też konstruktywnie, w jaki sposób można je efektywnie przełamywać.

W ramach tegorocznego Seminarium zaprezentujemy dwa filmy. Pierwszym z nich będzie „Wieś Pływających Krów” – znakomity dokument w reżyserii związanej z Toruniem Katarzyny Trzaski, pokazujący współczesnych Niemców z punktu widzenia Polaków. Autorka filmu prawdopodobnie weźmie też udział w dyskusji po filmie. Drugim filmem – tym razem pokazującym Polaków z perspektywy niemieckiej – będzie „Weselna Polka”. Jest to film w reżyserii Larsa Jessena, zawierający szereg interesujących obserwacji na temat polsko-niemieckich i niemiecko-polskich relacji oraz, dodatkowo, sporą dawkę humoru. W miarę możliwości również tutaj będziemy starać się zaprosić do udziału w dyskusji po filmie reżysera. Seminarium składa się z dwóch głównych części. Część pierwsza obejmuje prezentację filmu pt. „Wieś pływających krów” w reż. Katarzyny Trzaski oraz, w oparciu o produkcję, dyskusję panelową na temat polskich stereotypów o Niemcach. W części drugiej uczestnicy seminarium obejrzą film pt. „Weselna Polka” w reż. Larsa Jessena, a następnie zmierzą się z kwestią niemieckich stereotypów wobec Polaków.

Każdy panel zawierał będzie przedstawienie najważniejszych tez przez dyskutantów (reżyserów/badaczy polsko-niemieckiego kina) na podium (za każdym razem Polak i Niemiec;

ok. 30 min.), a następnie do dyskusji włączą się pozostali – polscy i niemieccy – seminarzyści (ok. 30 min.).

Oryginalną kontynuacją dyskusji o polsko-niemieckich i niemiecko-polskich stereotypach, relacjach i sąsiedztwie ma być w założeniu spektakl teatralny Przemysława Wojcieszka, twórcy działającego równoległe w Berlinie i we Wrocławiu Teatru Polskiego.

Program wydarzenia

6.11.2020 (piątek) – *Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu*

przyjazd uczestników seminarium z Getyngi (i innych zainteresowanych z Niemiec) do Torunia

20:00 koncert artystów z Getyngi

7.11.2020 (sobota) – *Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu*

10:00-12:30

rozpoczęcie 2. Seminarium Toruńsko-Getyńskiego (10 min.)

pokaz filmu „Wieś Pływających Krów” (80 min.) oraz panel dyskusyjny nr 1 pt. „Niemcy oczami Polaków” (60 min.)

12:30-14:00

przerwa obiadowa

14:00-16:30

pokaz filmu pt. „Weselna Polka” (90 min.) oraz panel dyskusyjny nr 2 pt. „Polacy oczami Niemców” (60 min.)

16:30-18.00

Przerwa / kawa

18:00

spektakl teatralny w reż. Przemysława Wojcieszka (Teatr Polski)

20:00

wspólna kolacja panelistów oraz wszystkich uczestników Seminarium

8.11.2020 (niedziela)

wyjazd niemieckich uczestników Seminarium

Koordynatorzy projektu:

dr Aleksandra Burdziej: aburdziej@umk.pl

dr Adam Jarosz: mailofadam@tlen.pl

